

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci v právní věci žalobců: **a) Mgr. Ing. M. S., b) Ing. J. S.**, oba zast. Mgr. Alešem Krochmalným, advokátem, se sídlem Těsnohlídkova 9, Brno, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích**, se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice, **za účasti osoby zúčastněné na řízení:** P. a S. Býšť s. r. o., se sídlem Býšť 48, PSČ 533 22, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 21. 2. 2018, č. j. 52 A 20/2017 – 59, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím vydaným dne 29. 9. 2016, č. j. OR-415/2015-611, Katastrální úřad pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí (dále jen „katastrální úřad“) nevyhověl nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy chyby v katastrálním operátu v katastrálním území Dolní Morava, neboť se dle katastrálního úřadu nejednalo o chybu v katastrálním operátu dle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Žalobci podali proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 1. 2017, č. j. ZKI PA O-43/318/2016/7, zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[2] Žalobci následně podali žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, který rozsudkem ze dne 21. 2. 2018, č. j. 52 A 20/2017 – 59, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný (stěžovatel) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že je vázán právním názorem krajského soudu a musel by dle něj pokračovat v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, zrušit odvoláním napadené rozhodnutí katastrálního úřadu a uložit katastrálnímu úřadu, aby v souladu s právním názorem krajského soudu provedl změnu v zákresu pozemků v katastrální mapě. To by vedlo k popření výsledku obnovy katastrálního operátu na podkladě pozemkové úpravy a výsledku obnovy katastrálního operátu na podkladě nového mapování v katastrálním území Dolní Morava. Byl by tak založen stav, který je v příkrém rozporu s platnou právní úpravou, neboť dnem vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu se dosavadní katastrální operát stává neplatným a nadále se používá obnovený katastrální operát; nelze

se vracet před stav, který tu byl před vyhlášením platnosti obnoveného katastrálního operátu. Stěžovatel dále zopakoval své žalobní argumenty a namítl, že provedením změny v zákresu pozemků v souladu s rozsudkem krajského soudu by zcela vybočil z mezí daných platnou právní úpravou a takovým postupem by byl závažným způsobem ohrožen veřejný zájem na zákonnosti postupů a rozhodování správních orgánů katastru nemovitostí.

[5] Stěžovatel rovněž upozornil na skutečnost, že v případě, že bude pokračovat v řízení a vydá nové rozhodnutí o odvolání dříve, než bude rozhodnuto o kasační stížnosti, nevyhnutelně hrozí, že mohou existovat dvě odlišná rozhodnutí v téže věci. K této argumentaci stěžovatel poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 61/2013 – 20.

[6] Dalším zásadním důsledkem rozhodnutí krajského soudu, na který stěžovatel poukázal, je faktické přenesení odpovědnosti za kvalitu geometrického plánu z ověřovatele geometrického plánu na katastrální úřad, kterému však nejsou zákonem svěřeny žádné pravomoci k přezkumu správnosti geometrického plánu. K uvedenému stěžovatel odkázal na § 16 odst. 2 zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

[7] Výkon a další právní následky napadeného rozsudku krajského soudu mohou způsobit nevratnou újmu spočívající v narušení důvěry veřejnosti v zápisy v katastru nemovitostí a v narušení vlastnických vztahů k nemovitostem ve velkém rozsahu. Může dojít k zásadnímu ohrožení veřejného zájmu na správnosti údajů katastrálního operátu. Uvedené ohrožení veřejného zájmu představuje pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci, který žalobou prosazuje svůj partikulární zájem a snaží se touto cestou řešit spor o průběhu hranice pozemků s osobou zúčastněnou na řízení. Naopak přiznání odkladného účinku dle stěžovatele v rozporu s veřejným zájmem nebude.

[8] K návrhu na přiznání odkladného účinku se vyjádřila osoba zúčastněná na řízení tak, že se plně ztotožnila s věcným i právním hodnocením stěžovatele uvedeným v návrhu na přiznání odkladného účinku. Žalobci rovněž ve svém vyjádření uvedli, že nespátrují v argumentech stěžovatele žádný relevantní důvod pro přiznání odkladného účinku.

[9] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze žalobě přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení důvodů přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. nejsou naplněny.

[11] Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Podle § 73 odst. 1 s. ř. s. nemá podání žaloby odkladný účinek, pokud zákon nestanoví jinak. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je rozhodnutí krajského soudu závazné a nezměnitelné. Přiznání odkladného účinku je institutem výjimečným, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 – 115).

pokračování

[12] Institutem odkladného účinku má být docíleno, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů či v řízeních o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možno výjimečně docílit, aby po dobu soudního přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[13] Při použití § 73 s. ř. s. na podmínky, za kterých lze přiznat kasační stížnosti odkladný účinek, je třeba vycházet z toho, že vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu zákonodárce vyjádřil zájem na jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem napadeného rozhodnutí. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani správnímu orgánu odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu však bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce. Návrh stěžovatele, který je správním orgánem, je třeba hodnotit i ve světle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS (byť k částečně odlišné právní úpravě), v němž rozšířený senát příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku kasační stížnosti žalovanému správnímu orgánu případy vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi či udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[15] I za současné právní úpravy dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, k závěru, že kasační stížnosti žalovaného může být odkladný účinek přiznán jen výjimečně, „*kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jebož obrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám, a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem*“. Zároveň ve výroku I. tohoto usnesení rozšířený senát konstatoval, že „*[h]rozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti*“; je tomu tak proto, že tato „*[o]btížně řešitelná procesní situace není bezprostředním obrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá brozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto pro žalovaného bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. [...] Považovala – li by se pouhá brozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jebož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval shora popsávanému smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.*“.

[16] Stěžovatel jakožto důvod pro přiznání odkladného účinku uvádí především nesouhlas se závazným právním názorem krajského soudu, svou újmu spatřuje v tom, že se bude muset tímto názorem řídit, pokračovat v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, zrušit odvoláním napadené rozhodnutí katastrálního úřadu a uložit mu, aby v souladu se závazným právním názorem krajského soudu provedl změnu v zákresu pozemků v katastrální mapě. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že otázka správnosti závazného právního názoru krajského soudu není kritériem pro přiznání odkladného účinku a bude předmětem až meritorního posouzení. Neměly-li by správní orgány být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými

se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů. Samotná okolnost, že stěžovatel je povinen respektovat závazný právní názor krajského soudu a znovu rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, není způsobilá založit existenci nebezpečí vzniku nepoměrně větší újmy. Pokud se stěžovatel obává existence dvou odlišných rozhodnutí v téže věci, pak zdejší soud uvádí, že samotná hrozba, že stěžovatel v dalším řízení vydá ve věci rozhodnutí (které by v případě důvodnosti kasační argumentace vydáno být nemělo), nepředstavuje bez přistoupení dalších okolností, znamenajících ohrožení důležitého veřejného zájmu, újmu takové intenzity, která by mohla odůvodnit přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz shora citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58).

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že nesouhlas se závazným právním názorem krajského soudu, jakož i samotná okolnost, že stěžovatel je povinen respektovat závazný právní názor krajského soudu a znovu rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, není způsobilá založit existenci nebezpečí vzniku nepoměrně větší újmy.

[18] V daném případě není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, není proto již třeba zkoumat naplnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s., tedy disproporcionalitu případné újmy a absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[19] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[20] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že nebyly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatele nepřiznal odkladný účinek.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu